

Eich cyf/Your ref
Ein cyf/Our ref

8 Tachwedd 2022

Annwyl Gynghorydd

Ym mis Gorffennaf, pleidleisiodd y Senedd i ostwng y terfyn cyflymder cenedlaethol diofyn ar ffyrdd preswyl a strydoedd prysur i gerddwyr o 30mya i 20mya. Mae gan y gyfraith newydd hon gefnogaeth drawsbleidiol a bydd yn cael ei chyflwyno o fis Medi 2023.

Ar hyn o bryd, y terfyn cyflymder diofyn ar ffordd leol gyda goleuadau stryd yw 30mya. Fel y gwyddoch o'ch wardiau, mae lleihau terfyn cyflymder yn broses araf, cymhleth a drud. Ein pwrpas yw newid y sefyllfa fel taw 20mya yw'r terfyn cyflymder diofyn oni bai bod achos da yn cael ei wneud iddo i fynd i fyny i hyd at 30mya.

Mae'r dystiolaeth yn glir: mae gostwng cyflymder yn lleihau gwrthdrawiadau ac yn achub bywydau. Mae ymchwil yn dangos bod 40% yn llai o wrthdrawiadau mewn ardaloedd lle mae cyfyngiad 20mya wedi'i gyflwyno ac yng Nghymru amcangyfrifir y bydd cyflwyno terfyn 20mya yn eang yn arbed mwy na 100 o fywydau dros ddegawd ac y gellid osgoi 14,000 o anafusion. Amcangyfrifir hefyd y bydd hyn yn arbed tua £100m i Gymru yn y flwyddyn gyntaf yn unig – deirgwaith yn fwy nag y bydd yn ei gostio i gyflwyno'r cynllun – o ganlyniad uniongyrchol i lai o farwolaethau ac anafiadau.

Mae cefnogaeth gref gan y cyhoedd i'r newid hwn. Yn yr arolwg barn mwyaf diweddaraf, mae bron i ddwy ran o dair o'r bobl a holwyd yn cefnogi terfyn cyflymder o 20mya yn yr ardal y maent yn byw ynddi. Wrth gwrs, mae hynny'n golygu nad yw pawb yn gefnogol iddo ac fel cynrychiolwyr rydym yn tueddu i glywed gan y bobl sy'n anfodlon.

Mae'n rhaid i ni gofio, er nad yw rhai pobl sy'n gyrru drwy eich stryd eisiau arafu, mae'r rhan fwyaf o bobl sy'n byw ar y stryd eisiau cyflymderau is – ac mae hyn yn arbennig o bwysig i'n rhai sydd fwyaf agored i niwed. Fel arweinwyr cymunedol, hoffwn eich helpu i gefnogi gweithrediad y fenter ddiogelwch fawr hon.

Mae cam cyntaf y rhaglen hon ar y gweill mewn wyth cymuned wahanol ledled Cymru gan ddarparu gwersi gwerthfawr i ni wrth i ni gyflwyno'r terfyn cyflymder diofyn o 20mya. Gall newid fod yn gythryblus, ac mewn rhai mannau, 'roedd diffyg amynedd a llid yn ystod y chwe wythnos gyntaf a oedd wedyn yn tawelu wrth i bobl ddod i arfer â gyrru ar gyflymder arafach. Mae ein gwaith monitro yn dangos ein bod yn gweld cyflymderau cyfartalog yn gostwng yn gyson - hyd yn oed heb orfodaeth - ac am bob gostyngiad o 1mya yn y terfyn cyflymder cyfartalog mae anafusion yn gostwng 6%.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Lee.Waters@llyw.cymru
Correspondence.Lee.Waters@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Y cyflymder cyfartalog newydd yn yr aneddiadau cam cyntaf yw tua 24mya. Disgwyliwn i hyn ostwng ymhellach dros amser wrth i bobl ddod i arfer â'r newid ac wrth i ni dargedu gorfodi. Rydym yn dal i brofi gwahanol ymyriadau gyda thimau diogelwch ar y ffyrdd gyda GanBwyll. Mae menter peilot Llanelli wedi gwneud argraff fawr arnaf i gynnig cyfle i bobl sy'n cael eu dal yn goryrru i osgoi dirwy a phwyntiau ac yn hytrach ateb cwestiynau gan blant ysgol lleol ar pam eu bod yn gyrru'n gyflym – mae'n effeithiol iawn!

Gwers allweddol sy'n dod i'r amlwg yw pwysigrwydd ymgysylltu'n gynnar â phobl i'w helpu i ddeall pam y bydd gyrru ychydig yn arafach o fudd i'r gymuned. Unwaith eto, gofynnaf am eich help i fynd i'r afael â rhai o'r mythau a'r wybodaeth anghywir. Yr ymateb gorau i'r aneddiadau cam cyntaf fu lle mae ymgysylltiad cymunedol lleol wedi bod yn gryf ac rydym wedi paratoi [Cwestiynau Cyffredin](#) i gefnogi eich sgysiau gyda thrigolion.

Nid ydym yn cyflwyno terfyn cyflymder 20mya 'blanced'. Eich cyngor yw'r awdurdod priffyrdd lleol ac mae'n gyfrifol am osod terfynau cyflymder ar eich ffyrdd. Gall Cyngorau nodi 'eithriadau' i'r terfyn cyflymder 20mya diofyn ac rydym wedi gweithio'n agos gyda swyddogion awdurdodau lleol i gynllunio proses i'w helpu i benderfynu pa rannau o'r ffordd ddylai barhau i fod yn 30mya.

Bydd y *Gosod Eithriadau i'r terfyn cyflymder diofyn o 20mya ar gyfer ffyrdd cyfyngedig* yn cael eu cyhoeddi yma: <https://llyw.cymru/pennu-eithriadau-ir-terfyn-cyflymder-diofyn-o-20mya-ar-ffyrdd-cyfyngedig>. Rwy'n cynllunio sesiwn friffio ar gyfer Cyngorwyr gydag arbenigwyr o'n panel cynghori yn yr wythnosau nesaf er mwyn i chi gael cyfle i ofyn cwestiynau. Anfonwch e-bost at ALI20mph@llyw.cymru os hoffech gael eich cynnwys yn y sesiwn.

I grynhoi, mae'r canllawiau yn dweud y dylai strydoedd lle mae pobl a thraffig yn cymysgu i fod yn 20mya, ond efallai y byddai ffyrdd lle nad oes unrhyw gymysgu yn addas i gael eu gosod ar 30mya. Mae hyn yn dilyn dull [Datganiad Stockholm ar Ddiogelwch Ffyrdd](#) gan Sefydliad Iechyd y Byd a gafwyd ei arwyddo gan 120 o wledydd yn 2020 i gytuno bod gostwng y terfyn cyflymder i 20mya yn gwella diogelwch ar y ffyrdd.

Rydym yn disgwyl i gynghorau fabwysiadu dull synnwyr cyffredin o ymgysylltu â'r bobl a'r cymunedau y maent yn eu gwasanaethu, a lle mae achos da i ffyrdd aros ar gyflymder o 30mya gallent wneud hynny. Mae cydbwysedd sydd yn rhaid ei daro, gan y gwyddom o'r dystiolaeth bod cynnal cwrpas ardal gyfan yn wirioneddol bwysig ar gyfer cael canlyniadau, a chan mai cynllun cenedlaethol yw hwn mae'n bwysig cael cysondeb ledled Cymru.

Y dystiolaeth glir yw bod terfyn 20mya yn arbed bywydau, yn lleihau pwysau ar y Gwasanaeth Iechyd Gwladol, yn lleihau sŵn, yn arbed tanwydd, ac yn creu amgylchedd mwy diogel sy'n annog pobl i gerdded neu feicio – sydd â'r fantais ganlyniadol o wella ansawdd aer gyda llai o geir ar y ffordd, a chynyddu defnydd o siopau lleol.

Rwy'n deall yn iawn bod hyn yn newid ymddygiadol a diwylliannol sylweddol. Mae'n debyg i'r adeg pan y daeth yn orfodol i wisgo gwregysau diogelwch, pan gafodd ysmegu mewn mannau cyhoeddus ei wahardd a phan gyflwynwyd rheoliadau codi tâl am fagiau plastig. Ac rwy'n hoffi'r holl newidiadau hynny - nid wyf yn meddwl y byddwn yn difaru'r symudiad hwn pan edrychwn yn ôl ymhen pum neu ddeng mlynedd.

Rydym wedi gweld gwaith rhagorol mewn partneriaeth rhwng cynghorau, yr heddlu, arbenigwyr iechyd y cyhoedd a sefydliadau ymgyrchu i gyrraedd y pwynt hwn. Gobeithiaf y gallwn barhau i gydweithio a sicrhau newid fydd yn gwella ein holl gymunedau.

Diolch i chi am eich cefnogaeth,

Lee Waters AS/MS

Y Dirprwy Weinidog Newid Hinsawdd
Deputy Minister for Climate Change

Eich cyf/Your ref
Ein cyf/Our ref

8 November 2022

Dear Councillor

In July, the Senedd voted to lower the default national speed limit on residential roads and busy pedestrian streets from 30mph to 20mph. This new law has cross-party support and will be introduced from September 2023.

Currently, the default speed limit on a local road with street lighting is 30mph. As you will know from your wards, reducing a speed limit is a slow, complicated and expensive process. Our purpose is to switch the situation so that 20mph is the default speed limit unless a good case is made for it to go up to 30mph.

The evidence is clear: decreasing speed reduces collisions and saves lives. Research shows there are 40% fewer collisions in areas where a 20mph limit has been introduced and in Wales it's estimated the widespread introduction of a 20mph limit will save more than 100 lives over a decade and 14,000 casualties could be avoided. It is also estimated that this will save Wales around £100m in the first year alone – three times more than it will cost to introduce the scheme - as a direct result of fewer deaths and injuries.

There is strong public support for this change. In the most recent poll, almost two thirds of people surveyed support a 20mph speed limit in the area they live. Of course, that means that not everyone is supportive of it and as representatives we tend to hear from the people who are dissatisfied.

We must remember that whilst some people who drive through your street don't want to slow down, most people who live on the street actually want lower speeds – and this is especially important for our most vulnerable. As important community leaders I'd like to appeal for your help in supporting the implementation of this major safety initiative.

The first phase of this programme is underway in eight different communities across Wales providing valuable lessons which will be relevant for your communities. Change can be unsettling, and in some places, there was impatience and irritation in the first six weeks which then died down as people got used to driving at a slower speed. Our monitoring shows that we are not yet seeing full compliance with 20mph, but we are consistently seeing average speeds falling even without enforcement - and for every 1mph drop in the average speed limit casualties fall by 6%.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Lee.Waters@llyw.cymru
Correspondence.Lee.Waters@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

The new average speed in the first phase settlements is around 24mph. We expect this to reduce further over time as people get used to the change and as we target our enforcement. We are still testing different interventions with road safety teams and Go Safe; I've been very impressed with an initiative in the Llanelli pilot to offer people caught speeding the chance to avoid a fine and points and instead answer questions from local school children on why they were going so fast – it's very effective!

A key lesson emerging is the importance of early engagement with people to help them understand why driving a little bit more slowly will be good for the community. Again, I ask for your help to tackle some of the myths and misinformation. The best response to the first phase settlements has been where local community engagement was strong and we've prepared [Frequently Asked Questions](#) which might help support your conversations with residents.

We are not introducing a 'blanket' 20mph speed limit. Your Council is the Local Highway Authority and is responsible for setting speed limits on your roads. Councils can identify 'exceptions' to the default 20mph speed limit and we have worked closely with local authority officers to design a process to help them decide which sections of road should be 30mph.

The Setting Exceptions to the 20mph default speed limit for restricted roads will be published here: <https://gov.wales/setting-exceptions-20mph-default-speed-limit-restricted-roads>. I am planning a briefing session for councillors with experts from our advisory panel in the coming weeks so that you can have a chance to ask questions. Please email la20mph@gov.wales if you would like to be included in the session.

In summary, the guidance says streets where people and traffic mix should be 20mph, but roads where there is no mixing might be suitable to be set at 30mph. This follows the approach of the World Health Organisation's [Stockholm Declaration on Road Safety](#) which 120 countries signed up to in 2020 to agree that reducing the speed limit to 20mph will improve road safety.

We expect councils to take a common sense approach to engage with the people and communities they serve, and where there is a good case for roads to stay at 30mph they are able to do so. There is a balance that must be struck, as we know from the evidence that maintaining area-wide coverage is really important for getting results, and as this is a national scheme it is important to have consistency across Wales.

The clear evidence is that a 20mph limit saves lives, reduces pressure on the NHS, reduces noise, saves fuel, and creates a safer environment which encourages people to walk or cycle – which has the knock-on benefit of improving air quality with fewer cars on the road, and increasing use of local shops.

I understand this is a major behavioural and cultural change. It's similar to when it became mandatory to wear seatbelts, when smoking in public places was banned and when charges were introduced for plastic bags. Like all of those changes, I don't think we'll regret this move when we look back in five or ten years' time.

We've seen some excellent working in partnership between councils, the police, public health experts and campaigning organisations to get to this point. I hope that we can continue to work together and to bring about a change that will improve all our communities.

Thank you for your support,

Lee Waters AS/MS

Y Dirprwy Weinidog Newid Hinsawdd
Deputy Minister for Climate Change